

OPIS MODUŁU ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU (SYLABUS)

**Dla przedmiotu *Wprowadzenie do prawoznawstwa*
(*Einführung in die Rechtswissenschaft*) na kierunku *Prawo prowadzonym wspólnie przez Wydział Prawa i Administracji Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu oraz Wydział Prawa Uniwersytetu Europejskiego Viadrina we Frankfurcie nad Odrą***

I. Informacje ogólne

1. Nazwa modułu zajęć/przedmiotu – Wprowadzenie do prawoznawstwa (Einführung in die Rechtswissenschaft).
2. Kod modułu zajęć/przedmiotu – 36-WdPe-pj-s
3. Rodzaj modułu zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny) – obowiązkowy.
4. Kierunek studiów – prawo.
5. Poziom kształcenia (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie) – jednolite studia magisterskie.
6. Profil kształcenia (ogólnoakademicki / praktyczny) – ogólnoakademicki.
7. Rok studiów (jeśli obowiązuje) – pierwszy rok.
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin (np.: 15 h W, 30 h ĆW) – 30 h W.
9. Liczba punktów ECTS – 4
10. Imię, nazwisko, tytuł / stopień naukowy, adres e-mail wykładowcy (wykładowców*) / prowadzących zajęcia – Prof. UAM dr hab. Marzena Kordela, kordela@amu.edu.pl
11. Język wykładowy – polski.
12. Moduł zajęć / przedmiotu prowadzony zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie) – nie.

*proszę podkreślić koordynatora przedmiotu

II. Informacje szczegółowe

1. Cele modułu zajęć/przedmiotu:
Dogłębne przyswojenie przez studenta wiedzy z zakresu podstaw nauk o prawie.
2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują):
Wymagania wstępne w zakresie wiedzy:
a) elementarna wiedza z zakresu odpowiadającego ponadgimnazjalnemu przedmiotowi dotyczącemu wiedzy obywatelskiej;
b) brak szczególnych wymagań w zakresie umiejętności i kompetencji społecznych.
3. Efekty kształcenia (EK) dla modułu i odniesienie do efektów kształcenia (EK) dla kierunku studiów:

Symbol EK dla modułu zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu modułu i potwierdzeniu osiągnięcia EK student /ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
WdPe_W01	Posiada należyłą wiedzę ze sfery podstawowej terminologii prawoznawczej, obejmującej wprowadzenie do języka prawnego, prawniczego oraz języków podstawowych nauk pomocniczych (np. socjologii, psychologii społecznej, ekonomii, etyki).	K_W01-03

WdPe_W02	Ma ugruntowaną wiedzę co do drębności metodologii pracy prawnika oraz posiada fundamentalny zestaw schematów argumentacyjnych, do których następuje odwołanie w sferze tworzenia, wykładni i stosowania prawa.	K_W01-03
WdPe_W03	Ma świadomość kompleksu współzależności między systemem prawnym a innymi systemami kontroli społecznej: moralnym, religijnym, obyczajowym. Zdaje sobie sprawę z konsekwencji działań prawnych: prawotwórczych, interpretacyjnych i w zakresie egzekucji prawa. Wie, że działalność prawnika skutkuje poza sferą prawa.	K_W05-09
WdPe_U01	Potrafi odróżnić poziom języka prawnego od języka prawniczego oraz dokonać – na poziomie elementarnym – właściwego opisu danego zjawiska prawnego. Następuje wyraźna profesjonalizacja języka: odpowiednie dziedziny zaczynają być opisywane językiem prawniczym w miejsce języka powszechnego.	K_U01 K_U03 K_U02 K_U07
WdPe_U02	W rozstrzyganiu elementarnych kwestii prawnych używa poprawnie odpowiednich metod argumentacyjnych. W sferze kształtowania się prawa potrafi odróżnić stanowienie od innych typów, w sferze egzekucji prawa – potrafi wyodrębnić i należycie zastosować określone grupy dyrektyw interpretacyjnych i inferencyjnych, zaś w sferze stosowania prawa – potrafi korzystać ze schematu prawidłowo skonstruowanej decyzji.	K_U01 K_U04 K_U09
WdPe_U03	Potrafi wykazać, że dany akt normatywny odpowiada formalnie i treściowo wzorcowi danego typu aktów. Potrafi sam skonstruować (w zakresie elementarnym) taki akt.	K_U01- 04
WdPe_U04	Potrafi dokonywać aktów kwalifikacji danych stanów rzeczy, zachowań, procesów itp. z punktu widzenia posiadanej wiedzy na temat modalności deontycznych.	K_U01-03
WdPe_K01	Dysponuje kompetencjami do przeprowadzenia podstawowego aktu wykładni przepisów prawnych. Ma kompetencje do wyszukiwania aktualnych przepisów, analizy aktów normatywnych z punktu widzenia ich obowiązywania oraz stosowania.	K_K01-03 K_K07 K_K10
WdPe_K02	Posiada kompetencje do skonstruowania elementarnego aktu normatywnego, z uwzględnieniem wyróżnionych typów przepisów. Ma kompetencje do wstępnej oceny legalności i konstytucyjności danego aktu normatywnego.	K_K01- 03 K_K07 K_K10
WdPe_K03	Posiada kompetencje do odróżniania działania różnych sfer normatywnych: prawnej, moralnej, religijnej, obyczajowej, organizacji społecznych.	K_K07

4. Treści kształcenia z odniesieniem do EK dla modułu zajęć/przedmiotu

Opis treści kształcenia modułu zajęć/przedmiotu	Symbol/symbole EK dla modułu zajęć/przedmiotu
--	--

I 1. Systemy normatywne: pojęcie, składniki, wymogi formalne. 2. Elementy składowe systemu normatywnego – normy postępowania jako wypowiedzi o funkcji pozaopisowej (obok wypowiedzi pełniących rolę ekspresywną /m.in. oceny/ oraz performatywną). 3. Budowa normy postępowania. 4. Koncepcje norm prawnych. 5. Rodzaje norm prawnych. 6. Teorie obowiązywania norm postępowania.	WdPe_W01 WdPe_W02 WdPe_W03
II 1. Źródła powstania i poznania prawa. 2. Podstawowe typy kształtowania się prawa: stanowienie, umowa (prawotwórcza), kształtowanie się prawa zwyczajowego, precedens prawotwórczy. 3. Systemy prawne typu <i>civil law</i> i <i>common law</i> .	WdPe_W01 WdPe_W02 WdPe_U01
III 1. Pojęcie aktu normatywnego. 2. Części składowe (konieczne i fakultatywne) aktu normatywnego. 3. Pojęcie przepisu prawnego. 4. Rodzaje przepisów prawnych ze względu na strukturę aktu normatywnego. 5. Język prawny a język prawniczy. 6. Typy aktów normatywnych. 7. Akty powszechnie obowiązujące i akty o charakterze wewnętrznym. 8. System aktów normatywnych Konstytucji RP.	WdPe_W01
IV 1. Interpretacja przepisów prawnych jako jedna z czynności egzegetycznych. 2. Pojęcie prawodawcy racjonalnego. 3. Pojęcie interpretacji (wykładni) prawa. 4. Teorie wykładni prawa. 5. Moc wiążąca efektów wykładni. 6. Dyrektywy interpretacyjne i ich rodzaje. 7. Etapy wykładni prawa.	WdPe_W01 WdPe_W02 WdPe_U01
V 1. Inferencja z norm prawnych jako jedna z czynności egzegetycznych. 2. Pojęcie reguł inferencyjnych i ich rodzaje. 3. Schematy inferencji prawniczej.	WdPe_K02 WdPe_U03 WdPe_W01 WdPe_U02 WdPe_W03
VI 1. Reguły kolizyjne jako jeden z rodzajów reguł egzegezy tekstu prawnego. 2. Spójność, zupełność oraz otwartość/zamkniętość systemu normatywnego. 3. Luki w prawie (logiczne, konstrukcyjne, aksjologiczne). 4. Poziomy i pionowy system prawa.	WdPe_K02 WdPe_U03 WdPe_W01 WdPe_W02 WdPe_W03
VII 1. Realizowanie a przestrzeganie prawa. 2. Postawy wobec prawa (konformizmu, oportunistu, legalizmu). 3. Podstawowe czynniki wpływające na przestrzeganie prawa. 4. Pojęcie sankcji i jej rodzaje. 5. Funkcja zasady <i>ignorantia iuris nocet</i> .	WdPe_K02 WdPe_U03 WdPe_W01 WdPe_W02 WdPe_W03
VIII 1. Pojęcie stosowania prawa. 2. Etapy stosowania prawa i problem sekwencyjności poszczególnych części. 3. Typy stosowania prawa. 4. Status sylogistycznego modelu stosowania prawa we współczesnym prawoznawstwie.	WdPe_K02 WdPe_U03 WdPe_W01 WdPe_W02 WdPe_W03
IX 1. Pojęcie stosunku prawnego jako stosunku społecznego. 2. Elementy składowe stosunku prawnego: podmiot, przedmiot i treść. 3. Fakty prawne. 4. Zdolność prawna i zdolność do czynności prawnej. 5. Rodzaje stosunków prawnych.	WdPe_K02 WdPe_U03 WdPe_W01 WdPe_W02 WdPe_W03
X 1. Pojęcie i rodzaje modalności deontycznych. 2. Podstawowe i pochodne modalności deontyczne. 3. Sytuacja prawna. 4. Złożone sytuacje prawne. 5. Prawa podmiotowe jako złożone sytuacje prawne.	WdPe_K02 WdPe_U03 WdPe_W01 WdPe_W02 WdPe_W03
XI 1. Państwo prawne jako podstawowa doktryna prawna. 2. Pojęcie sprawiedliwości. 3. Formuły sprawiedliwości. 4. Konflikty między normami prawnymi a moralnymi. 5. Niezależność walidacyjna prawa i moralności: pojęcie, źródła kontrowersyjnych interpretacji.	WdPe_K02 WdPe_U03 WdPe_W01 WdPe_W02 WdPe_W03

5. Zalecana literatura:

Podręcznik podstawowy:

S. Wronkowska, Podstawowe pojęcia prawa i prawoznawstwa, Poznań 2003.

Z. Ziemiński, Logika praktyczna, Warszawa 2016.

Literatura uzupełniająca:

1. A. Bator, W. Gromski, A. Kozak, S. Kaźmierczyk, Z. Pulka, Wprowadzenie do nauk prawnych. Leksykon tematyczny, Warszawa 2006.
 2. T. Chauvin, T. Stawecki, P. Winczorek, Wstęp do prawoznawstwa, Warszawa 2011.
 3. A. Korybski, L. Leszczyński, A. Pieniążek, Wstęp do prawoznawstwa, Lublin 2003.
 4. A. Kość, Podstawy filozofii prawa, Lublin 2005.
 5. W. Lang, Prawo i moralność, Warszawa 1989.
 6. W. Lang, J. Wróblewski, Sprawiedliwość społeczna i nieposłuszeństwo obywatelskie w doktrynie politycznej USA, Warszawa 1984.
 7. L. Morawski, Wstęp do prawoznawstwa, Toruń 2004.
 8. J. Nowacki, Z. Tobor, Wstęp do prawoznawstwa, Warszawa 2016.
 9. H. Olszewski, M. Zmierzak, Historia doktryn politycznych i prawnych, Poznań 1994.
 10. G. Seidler, H. Groszyk, J. Malarczyk, A. Pieniążek, Wstęp do nauki o państwie i prawie, Lublin, wyd. najnowsze.
 11. M. Szyszkowska, Zarys filozofii prawa, Białystok 1996.
 12. J. Zajadło, Formuła Radbrucha, Gdańsk 2001.
 13. Z. Ziemiński, O pojmowaniu sprawiedliwości, Lublin 1992.
 14. Z. Ziemiński, Sprawiedliwość społeczna jako pojęcie prawne, Warszawa 1996.
 15. M. Zirk-Sadowski, Wprowadzenie do filozofii prawa, wyd. najnowsze.
6. Informacja o tym, gdzie można zapoznać się z materiałami do zajęć, instrukcjami do laboratorium, itp.:
Dyżury, w trakcie których możliwe są konsultacje, podane są na stronach internetowych Wydziału.

III Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EK (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanego modułu lub/i zaproponować inne)

Metody i formy prowadzenia zajęć	✓
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	+
Wykład konwersatoryjny	
Wykład problemowy	+
Dyskusja	+
Praca z tekstem	
Metoda analizy przypadków	+
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	

Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	+
Metoda ćwiczeniowa	
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	
Inne (jakie?) -	
...	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EK (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EK lub/i zaproponować inne)

Sposoby oceniania	Symbole			
	EK dla modułu zajęć/przedmiotu			
	WdPe_01	WdPe_02	WdPe_03	WdPe_04
Egzamin pisemny	+	+	+	+
Egzamin ustny – do wyboru	+	+	+	+
Egzamin z „otwartą książką”				
Kolokwium pisemne				
Kolokwium ustne				
Test				
Projekt				
Esej				
Raport				
Prezentacja multimedialna				
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)				
Portfolio				
Inne (jakie?) -				
...				

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		30
Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	5
	Czytanie wskazanej literatury	
	Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	

	Przygotowanie projektu	
	Przygotowanie pracy semestralnej	
	Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	85
	Inne (jakie?) -	
	...	
SUMA GODZIN		120
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA MODUŁU ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU		4

* proszę wskazać z proponowanych przykładów pracy własnej studenta właściwe dla opisywanego modułu lub/i zaproponować inne

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM:

Egzamin pisemny składa się z czterech pytań, każde jest oceniane w skali 1-10 punktów (interwał: 0,5 punkta).

bardzo dobry (bdb; 5,0): 37-40 (przy czym maksymalna ilość punktów jest podstawą dla oceny celującej, zgodnie z obowiązującym regulaminem studiowania UAM).

dobry plus (+db; 4,5):34-36,5.

dobry (db; 4,0):30-33,5.

dostateczny plus (+dst; 3,5):25,5-29,5.

dostateczny (dst; 3,0):21-25.

niedostateczny (ndst; 2,0):0-20,5.

Marzena Kordela